

15 FEB 2018

Zorginstituut Nederland

201701146

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2018007100

Datum 14 februari 2018
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2018003036

Onze referentie
2018007100

Uw referentie
G47 201701146

Uw brief van
17 januari 2018

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 17 januari 2018 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van twee hoortoestellen van het type Siemens/Signia Ace 3PX. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen overeen gekomen zorgverzekering van belang.

- Ingevolge artikel 1 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is deze gebaseerd op de Zvw, het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv);
- Artikel 4 omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij de zorgverzekering;
- Het Reglement Hulpmiddelen stelt nadere voorwaarden aan het verkrijgen van hulpmiddelen;
- Hoortoestellen vallen onder artikel 2.10 van de Rzv.

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zvw is bepaald.

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van dat dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

De indicatie voor hoortoestellen staat niet ter discussie, uit het audiogram blijkt dat verzoeker een indicatie heeft voor hoortoestellen aan beide oren.

In geschil is vergoeding van twee zogeheten 'buitencategorie' hoortoestellen. Verzoeker heeft Siemens/Signia Ace 3PX hoortoestellen aangeschaft, welke niet in de hoortoestellendatabase zijn opgenomen. Verzoeker geeft aan te hebben gekozen voor deze hoortoestellen, omdat deze beter op de persoon ingesteld kunnen worden doordat er veel meer frequenties ingesteld kunnen worden dan de hoortoestellen in categorie 1 t/m 5. Bovendien zijn deze hoortoestellen klein waardoor het dragen prettiger is. Verder vindt verzoeker dat verweerder in ieder geval een gedeeltelijke vergoeding moet geven (substitutie), de indicatie voor hoortoestellen staat immers niet ter discussie.

Bij de voorliggende stukken is van de zorgverlener (audicien) alleen een proefbon van 30 mei 2017 aanwezig, waarop het type hoortoestel vermeld staat en waarbij is aangegeven dat de hoortoestellen voor rekening van verzoeker zijn. De zorgverzekeraar heeft bij de audicien navraag gedaan; blijkens de brief van 16 januari 2018 zou verzoeker, uitgaande van het ZN keuzeprotocol Hoorzorg, in aanmerking komen voor een hoortoestel uit categorie 4 of 5.

Aanvullende zorginhoudelijke informatie ontbreekt: er blijkt niet dat hoortoestellen uit de database uitgeprobeerd zijn, ook is er geen onderbouwing van de zorgverlener dat er bij verzoeker sprake zou zijn van een bijzondere zorgvraag die vergoeding van de aangeschafte hoortoestellen vanuit de basisverzekering rechtvaardigt.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoeker in dit geval aanspraak heeft op vergoeding van de kosten van de aangevraagde hoortoestellen.

Aanspraak op een hoortoestel voor zover van toepassing

Artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Rzv:

Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, onderdeel c, omvatten hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de hoorfunctie voor zover sprake is van een revalideerbaar oor met ten minste een verlies van 35dB of ernstig oorsuizen.

Redelijkerwijs aangewezen zijn op

Volgens artikel 2.1, derde lid, van het Bzv, heeft een verzekerde slechts recht op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep¹ (hierna: CRvB) moet een hulpmiddel geschikt zijn om de beperkingen/belemmeringen van verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dienen alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend te zijn.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Datum
14 februari 2018

Onze referentie
2018007100

¹ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

Vervolgens is het, gelet op de Memorie van Toelichting bij artikel 14 van de Zvw, uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. De verstrekking moet niet onnodig duur zijn. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.²

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Datum
14 februari 2018

Onze referentie
2018007100

Keuzeprotocol hoorzorg

Een tool is ontwikkeld om artikel 2.1, derde lid, van het Bzv toe te passen op de hoorzorg: het Keuzeprotocol hoorzorg.³ Verzekerde krijgt door toepassing van dit protocol in principe datgene waarop hij redelijkerwijs is aangewezen.

Het protocol voor de hoorzorg bestaat in beginsel, samengevat, uit de volgende stappen:

- een uitgebreide hoortest,
- een uitgebreide vragenlijst (zogeheten 'Amsterdamse vragenlijst', om te achterhalen welke beperkingen de patiënt ervaart in het horen en verstaan en wat de belangrijke (luister)situaties zijn waar verbetering moet komen),
- bepaling van de zorgvraag door de audicien/audioloog, op basis van de uitslag van de gehoortest en vragenlijst, en
- keuze voor een hoortoestel uit de categorie die bij de zorgvraag past.

Er is een hoortoestellendatabase ontwikkeld, waarin de hoortoestellen opgenomen zijn die voor vergoeding in aanmerking komen.⁴ Er zijn vijf categorieën waarin de hoortoestellen zijn ingedeeld. Deze indeling is gebaseerd op de zorgvraag en de complexiteit van het hoorprobleem. Categorie 5 betreft hoortoestellen met een gehooroplossing voor de meest complexe hoorproblemen (zwaar gehoorverlies). De indeling van deze hoortoestellen in de vijf categorieën is gedaan door onafhankelijke audiciens, audiologen en wetenschappers. Hoortoestellen die niet in deze database zijn opgenomen worden in de praktijk ook wel 'buitencategorie' of 'categorie 6' hoortoestellen genoemd.

In principe komt een verzekerde uit met een hoortoestel uit de database, passend bij de categorie waarin hij/zij is ingedeeld. Als dit niet het geval is kan een zorgverzekeraar besluiten toch tot vergoeding over te gaan van een buiten-categorie hoortoestel. Er kan namelijk, in dergelijk gevallen, sprake zijn van een bijzondere zorgvraag. De aanvraag moet dan gedegen onderbouwd zijn door de zorgverlener.

Beoordeling

Gelet op de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en gelet op het advies van de medisch adviseur is het Zorginstituut van mening dat niet is gebleken dat verzoeker niet uit zou kunnen komen met een hoortoestel uit categorie 4 of 5 en evenmin kan worden vastgesteld dat hij redelijkerwijs is aangewezen op de gevraagde hoortoestellen.

² CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

³ Vanuit Zorgverzekeraars Nederland in samenwerking met onder meer audiciens en de patiëntenvereniging NVVS

⁴ Vanuit Zorgverzekeraars Nederland in samenwerking met onder meer audiciens en de patiëntenvereniging NVVS

Het Zorginstituut merkt nog op dat het krachtens 114, derde lid, j^o artikel 11 van de Zorgverzekeringswet adviseert over geschillen die betrekking hebben op de te verzekeren prestaties zoals opgenomen in de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering. Het Zorginstituut gaat niet over de mogelijkheid van substitutie.

Advies van Zorginstituut Nederland

Gelet op al het voorgaande raadt het Zorginstituut u aan om het verzoek af te wijzen.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Datum
14 februari 2018

Onze referentie
2018007100